

ACTIVITEIT 2A.

“Tegennarratieven ontwerpen”

DOEL & INLEIDING

Deze activiteit stelt deelnemers in staat om extreem-rechtse klimaatnarratieven kritisch te analyseren door sleutelthema's, emotionele tactieken en desinformatiestrategieën te identificeren en overtuigende tegenargumenten te ontwikkelen die gebaseerd zijn op storytelling, gedeelde waarden en rechtvaardigheid.

DE ACTIVITEIT

1. Het decor schetsen

Rechts-populisten beïnvloeden in toenemende mate de publieke perceptie van het klimaatvraagstuk door emotioneel geladen, op angst gebaseerde boodschappen te gebruiken. Hun slogans zijn vaak eenvoudig, pakkend en gekoppeld aan nationale identiteit of economische angsten. Ze zijn speciaal ontworpen om eerder te provoceren dan te informeren. Vandaag draaien we de rollen om en veroveren we de narratieve ruimte terug met boodschappen die gebaseerd zijn op rechtvaardigheid, zorgzaamheid en solidariteit.

2. Materialen

- Flip-overs of whiteboards
- Markers / post-its
- Klimaatgerelateerde feitenkaarten (bijvoorbeeld gegevens over de stijging van de zeespiegel, de gevolgen van energie voor de gezondheid, succesverhalen over hernieuwbare energie)

3. De kracht van narratieven tonen

Deel voorbeelden van klimaatboodschappen die puur op data gebaseerd zijn en boodschappen die gebaseerd zijn op verhalen.

Feit: Hittegolven leiden inmiddels elke zomer tot honderden vroegtijdige sterfgevallen in Europa. Vooral ouderen en mensen die geen toegang hebben tot verkoeling, worden hierdoor getroffen.

Achtergrondverhaal: Een buurtvereniging heeft de krachten gebundeld om in de plaatselijke bibliotheek een 'koelcentrum' op te zetten, waar mensen eten en verhalen uitwisselen en voor elkaar zorgen.

Feit: Door voor korte afstanden de fiets te nemen in plaats van de auto, zou de CO₂-uitstoot van het verkeer met 20 % kunnen dalen.

Perspectief op het verhaal: Een ouder die zijn kind leert om met de fiets naar school te gaan en zich herinnert hoe hij zelf met zijn eigen ouders fietste. Trots om de traditie in ere te houden en tegelijkertijd de toekomst te beschermen.

Discussiepunten:

- Welk verhaal blijft u beter bij? Waarom?
- Welke stemmen staan doorgaans centraal in de verhalen over het klimaat? Welke ontbreken er?

4. Identificeer verhalende elementen

Denk aan de groep die je wilt bereiken.

- Uw acties tellen – en samenwerking telt nog meer.
- Breng de gevolgen in beeld: laat de klimaatverandering zien op vertrouwde plekken, met personen uit de gemeenschap.
- Koppel problemen aan oplossingen: laat zien wat er al werkt.
- Maak waar nodig gebruik van storytellingtechnieken (nostalgie, gedeelde identiteit, lokale trots).

5. Verhalen opbouwen in kleine groepen

Elke groep trekt een 'feitenkaart' met een klimaatonderwerp. Hun opdracht: het feit omzetten in een kort verhaal. Moedig hen aan om emoties, waarden en hoop te benadrukken. Maak gebruik van technieken als nostalgie, gedeelde identiteit en lokale trots.

6. Reflectie

Elke groep vertelt zijn verhaal aan de groep. Daarna denken alle deelnemers na over de aspecten van het verhaal die hen zijn bijgebleven.